

דף קה ע"א

בגמ': ופליגא דרב הונא דרב הונא חזייה ליהווא גברא דשתה מים קודם הבדלה וכו'.

בספר "אז ידבר" להרב החסיד ר' דוד אשר זליג ארליך זצ"ל מביא בשם אביו הרב החסיד ר' יונה זצ"ל, שעל כן הקפיד רב הונא על שתיית מים קודם הבדלה, דהנה מצינו בגמרא מגילה (כז ע"ב) שהיה רב הונא זהיר מאד על קידוש היום ומשכן את אבנטו בשביל יין לקידוש, ובמסכת שבת (כג ע"ב) אמר רב הונא הזהיר בקידוש היום זוכה וממלא גרבי יין, ועיין שם במסכת מגילה במעשה דר' זכאי, ובאמת רב הונא עצמו שהקפיד על קידוש היום כדחזינן בגמרא מגילה זכה ומילא גרבי יין, כדאיתא במסכת ברכות (ה ע"ב) דתקיפו ליה ארבע מאה דני דחמרא, ועל כן כמו שהיה זהיר כל כך על קידוש היום, כמו כן בהבדלה שהוא משום כבוד שבת היה זהיר מאד, ועל כן הקפיד שלא לשתות אף מים קודם הבדלה, עיי"ש.

★★

בגמ': כל הטועם כלום קודם שיבדיל וכו'.

בטור ובשו"ע (או"ח סי' רצט ס"א) איתא אסור לאכול שום דבר או אפי' לשתות יין או שאר משקין חוץ ממים משתחשך עד שיבדיל.

וכתב בשו"ת זכרון יהודה (או"ח סי' פז) דמדהא דשינו הטור והשו"ע מלשון הגמרא ולא כתבו שאסור לטעום קודם הבדלה, אלא כתבו דאסור לאכול, הרי דטעימה מותר. וזהו דומה למה שכתב הט"ז (סי' קסז ס"ק ז) לגבי אסור לאכול קודם שיתן לבהמתו, דמזה שלא קאמרה הגמרא אסור לטעום כמו דאמרה כאן לגבי הבדלה, הרי דטעימה מותרת קודם שיתן לבהמתו עיי"ש.

אבל בשו"ת יביע אומר (ח"ח או"ח סי' לג אות ג) דחה דבריו וכתב דבלשון הרמב"ם (פכ"ט מה' שבת ה"ח) איתא שאסור לטעום, וכן בשו"ע הגר"ז כתב שאפי' לטעום מעט אסור, וגם שם דינא דהט"ז חלקו עליו האחרונים וכתבו דאסור לטעום קודם שיתן לבהמתו, עיי"ש.

★★

דטעם ההבדלה היא משום ימות החול שנכנסים, א"כ הי' יכול לומר בפשטות דחדא מילתא היא משום דשניהם הוי משום היו"ט שנכנס, אך היות והרשב"ם ס"ל דהבדלה היא משום יום השבת שעבר וכנ"ל, ע"כ שפיר הוצרך לפרש דהקידוש והבדלה חדא מילתא היא דבשניהם מזכיר קדושת יו"ט.

וכן גם רש"י שפירש שם כהרשב"ם, הוא משום דס"ל בשבת (קנ ע"ב ד"ה המבדיל) דהבדלה היא משום יום השבת שעבר, עיי"ש.

דף ק"ד ע"ב

בגמ': א"ל רב יהודה לרב יצחק בריה זיל אמטי ליה כלכלה דפירי וחזי היכי אבדיל, לא אזל, שדר ליה לאביו.

בחי' הגז"ר בענגיס (ח"ב סי"ח) תמה דאיך לא קיים רבי יצחק מצות כיבוד אב שציוהו ללכת, ובכיבוד אב לא שייך שליחות דהוי מצוה שבגופו. ואף אם נאמר דשאני הכא דעיקר רצון אביו היה לדעת האיך מבדיל עולא, וכה"ג אפשר לקיים גם ע"י אחרים, מ"מ הא קי"ל דמצוה בו יותר מבשלוחו.

וכתב דמכאן סייעתא לשיטת הרשב"א (יבמות ו.) דלא שייך כיבוד אב דאורייתא רק במה שיש לאביו הנאה וכמ"ש"א מאכילהו ומשקהו וכו' אבל לא בכל מילוי משאלת לבו של אביו.

★★

בגמ': א"ל רב יהודה לרב יצחק בריה זיל אמטי ליה כלכלה וכו' א"ל רברבנותיה דמר ופררותיה דמר גרמא ליה למר דלא תימא שמעתיה מפומיה.

המהר"י ברונא (שו"ת קל"ח) נשאל אם אב רשאי לומר לבנו "מר". והשיב (תשוב' קל"ט) דבגמרא כאן מבואר בהדיא דרב יהודה קרא לבנו רב יצחק "מר". ע"כ.

ויש' להעיר בזה מש"כ רש"י עה"ת על הפסוק (בעקידה, וירא כ"ב א') והא' נסה את אברהם, ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני. וכ' רש"י הנני לשון ענייתם של חסידים, ל' ענוה הוא. ולהלן בפסוק ז' נאמר ויאמר יצחק אל אברהם אביו, ויאמר אבי ויאמר הנני בני, הרי שאברהם דיבר אל בנו בלשון ענוה ורכות.